

Društvo za preučevanje rib Slovenije
Ljubljana
U. B. Učakar 108
1000 LJUBLJANA

30.12.2012

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za kmetijstvo in okolje
Dunajska 22
1000 Ljubljana

Zadeva: Pripombe na OSNUTEK - PROGRAM UPRAVLJANJA RIB V CELINSKIH
VODAH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBDOBJE 2010 – 2021

V javni obravnavi je OSNUTEK - PROGRAM UPRAVLJANJA RIB V CELINSKIH
VODAH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBDOBJE 2010 – 2021.

Po pregledu osnutka ugotavljamo, da je celoten dokument absolutno preobširen, več kot polovica dokumenta je namenjena analizi preteklega stanja, večina vsebine je povzete iz že obstoječih virov, ki jih je treba nadomestiti s citiranjem virov. Danes v dobi elektronike so ti viri vedno dostopni prek interneta.

Osnutek vsebine vsebuje le predloge upravljanja v zvezi s koncesijami in športnim ribolovom. Popolnoma manjka raziskovalna dejavnost.

Popolnoma manjkajo vsebine o upravljanju s ribami in o sodelovanju s sosednjimi državami s katerimi si delimo mejne vode. O tem ni niti ene besede.

Osnutek programa v taki obliki je nesprejemljiv. Potrebno ga je skrajšati, izločiti vsebine, ki jih navajajo drugi viri, in točneje opredeliti upravljanje z vsemi vrstami rib s poudarkom na ogroženih vrstah ne glede na to ali so lovne ali popolnoma zavarovane. Če je riba popolnoma zavarovana bodisi kot objekt bodisi njen habitat še ni rečeno, da zanjo ni treba pripraviti programa upravljanja, ki vsebuje predvsem ukrepe za varovanje habitata in ribe.

Že naslov dokumenta je zavajajoč – ni povsem jasno za katero obdobje naj bi ta program veljal oziroma stopil v veljavo, ko bi bil sprejet.

Manjkajo avtorji izdelave osnutka. Morda je to postala splošna praksa na ministrstvih, vsekakor pa vsakemu bralcu teksta in kasnejšemu morebitnemu uporabniku veliko pove že dejstvo kdo je ali so avtorji predlagane vsebine.

Navedeno je sicer, da so pri pripravi oziroma usklajevanju tega programa sodelovali socialni partnerji in strokovne inštitucije v ribištvu: MKO, ZZRS, ZRSVN, RZS. Vendar razen ZZRS ni nobena od ostalih omenjenih strokovna inštitucija v ribištvu.

Omemba socialnih partnerjev je brez veze – noben od omenjenih ni socialni partner v ribištvu. Svetujemo avtorjem osnutka, da se pozanimajo kaj so socialni partnerji n kaj je njihova funkcija.

Zaradi preglednosti podajamo pripombe po posameznih poglavjih kot si sledijo v OSNUTKU PROGRAMA.

Str. 6 1 Uvod

V tabeli 1 so ponovljene vsebine, ki so že v tekstu nad tabelo. Tako ponavljanje enih in istih vsebin stroka ne podpira – ali eno ali drugo. Poleg tega so te vsebine navedene v uradnih dokumentih, ki naj se jih tukaj citira in ne širi in kopiči vsebine osnutka s prepisovanjem že znanih vsebin iz Ur. listov, poročil RIBKAT-a, RGN, RO itd.

V nadaljevanju so zopet vsebine iz ZSIRib – dovolj je citiranje ustreznega Ur. L. RS

Str. 8 2 Pomen v tem programu uporabljenih izrazov

Seznam izrazov je nestrokovno in neurejen. Uporabljeni so izrazi, ki niso strokovni npr. lokalno prisotne vrste in druge

Str. 13 5 Ocena stanja in analiza preteklega upravljanja rib

5.1 Načrtovanje

Načrtovanje ni enako oceni stanja itd. To poglavje ne vsebuje ocene stanja in analize preteklega upravljanja z ribami.

Zakon kot osnovo za ribiško upravljanje določa program upravljanja rib.

Kateri Zakon???

Ribiško upravljanje določajo ZSIRib, RO, RGN. Vse ostalo v nadaljevanju je ponavljanje že napisanega, uzakonjenega, predpisanega v sprejetih aktih.

Omenjena so ribiška tekmovanja. Ta sploh ne spadajo v program trajnostnega upravljanja z ribami.

Str. 14 5.2 Določitev prostorskih enot

Vse to je določeno v ustreznih sprejetih aktih in tukaj je potrebno samo citiranje virov in ne raztegovanje vsebine.

Vode posebnega pomena

Enkrat se je treba odločiti ali so te vode res namenjene prvenstveno ohranjanju naravnih populacij domorodnih vrst rib, tudi za smukanje matičnih rib za nadaljnjo gojitev za poribljavanje ali so namenjen le trženju športnega ribolova. Seznam vod je že v ZSIRib, navede naj se le tiste vode, ki so res **pravi** rezervati, če katere sploh so. V veliki večini vod sedaj prevladujejo tujerodne vrste rib.

Za omenjene vode bi morala obveljati

- popolna prepoved vlaganja tujerodnih vrst rib v ujemi in spusti revirje in

- popolna prepoved vlaganja tujerodnih vrst rib v območju narodnih parkov in drugih zaščitene enot.

Količino ribolova je treba absolutno prilagajati naravni produkciji in je ne umetno vzdrževati z vlaganjem tujerodnih vrst, saj so vode posebnega pomena prvenstveno namenjene vzdrževanju optimalnega stanja domorodnih vrst rib

Str. 18 5.3 Določanje pravil za trajnostno rabo rib

V tej vsebini ni navedeno kako določati pravila za trajnostno rabo. Navedene so številke – koliko rib je v Slo, koliko v donavskem in v jadranskem območju, koliko v raznih seznamih ogroženih vrst rib.

Str. 19 5.3.1 Ribolov

Nima nobene zveze s pričakovano vsebino osnutka predloženega dokumenta.

Str. 21 5.3.2 Ribolovni režim

Predpisan je z ustreznimi akti – potrebno je samo citiranje le teh.

Str. 21 5.3.3 Ribiška tekmovanja

Ribiška tekmovanja nimajo prav nobene zveze z osnutkom predloženega dokumenta. To je izključno tržna zadeva in se na naravnih celinskih vodah v nobenem primeru ne sme izvajati . Omejena morajo biti le na antropogene vodne površine, kjer je možno nadzorovano upravljati z ribami, ki so predmet ribiškega tekmovanja.

Str. 22 5.3.4 Ribolovni uplen

10 strani podatkov in grafov, pobranih iz RIBKAT-a in zbranih iz RGN RD za obdobje od prvih RGN l. 1986 do 2010 Če ne drugega manjkata leti 2011 in 2012 v primeru, da bo ta osnutek kot predlog sprejet l. 2013.

Ni sledu o **UPRAVLJANJU RIB V CELINSKIH VODAH REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBDOBJE 2010 – 2021**

Poglavje lahko črtate ali izdate kot ločeno poročilo za obdobje 1986-2012 !!!!

Lepi grafi – škoda, če jih ne bi porabili.

Str. 32-33

Vsa poglavja vsebujejo samo analizo preteklega stanja in opisovanje kaj je Odvzem spolnih celic, Odvzem genskega materiala, Sonaravna gojitev, Poribljavanje. Vsi ti pojmi in postopki so opisani v ustreznih uradnih dokumentih in izobraževalnih priročnikih.

Str. 39 5.4 Naloge v zvezi z ohranjanjem ugodnega stanja rib in doseganja dobrega ekološkega stanja

Naloge niso omenjene. Doseganje dobrega ekološkega stanja je v pristojnosti države. Ko bo v katerikoli vodi doseženo najboljše možno ekološko stanje, bo temu sledilo načrtovanje upravljanja z ribami. Vendar doseganje ekološkega stanja ni v pristojnosti ribiškega gospodarjenja in upravljanja z ribami.

5.4.1 Ekološko in kemično stanje površinskih voda

Ekološko stanje voda je v Uradnih listih – citirati Ur. l., navajanje stanja za posamezne vode je samo kopičenje vsebine.

Kemijsko stanje – opisano je kaj ribe rabijo. To piše v vsakem priročniku. Kopičenje balastne vsebine.

Str. 43 5.4.2 Hidromorfološke lastnosti habitatov

Podatki so prepisana od drugod. Naj se citira vire in ne prepisuje vsebine. Kopičenje vsebine dokumenta.

Str. 47 5.4.3 Ribji pasovi in njihova ohranjenost

Ribjih pasov v Sloveniji že dolgo ni več. Še v Evropi jih le redko kje najdemo. Torej jih že enkrat nehamo opisovati. In nimajo veze z upravljanjem z ribami.

Str. 50 5.4.4 Negativni dejavniki

Prepisano iz drugih dokumentov. Nima teže glede na vsebino predlagane osnutka. Dovolj bi bilo samo naštet in ne do podrobnosti opisovati kakšni so, bolj malo pa piše kako vplivajo na ribe.

Str. 62 5.5 Podeljevanje koncesij za ribiško upravljanje v ribiških okoliših

Str. 63 5.5.1 Osnovni kriteriji za izračun višine koncesijske dajatve v primeru uveljavljanja prednostne pravice

To poglavje nima povezave z vsebino predlaganega osnutka o programu upravljanja rib v celinskih vodah. Število koncesionarjev, podeljevanje koncesij, pogoji za podeljevanje, način izračuna koncesij – vse to je določeno v koncesijskih aktih, ki jih je treba citirati in ne tukaj na široko secirati.

Str. 65 5.6 Ribolov v komercialnih ribnikih

Športni ribolov v komercialnih ribnikih je določen v ZSIRib, pravna podlaga je bila postavljena leta 2008 s sprejemom Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o vodah. Opisovanje je brez smisla, citira naj se vir - Ur. list. Brezzvezno kopičenje vsebine osnutka.

Str. 66-67 5.7 Gojitev rib

Kaj vse je gojitev rib in kako poteka, kdo jo lahko izvaja je določeno z navedenimi akti - Zakon o veterinarstvu, Zakon o živiloreji, za poribljavanja pa ZSIRib.

Vsebina nima povezave s predlaganim osnutkom ampak je le informacija, povzeta iz uradnih dokumentov.

Morda je vse prepisano iz priročnika za ribogojce???

Str. 69-75

Poglavja od 5.8. do 5.13.3 so ponavljanje vsebin ZSIRib, RGN, RO, raznih predpisov in zakonov, uredb in nimajo nobene povezave s tem kako pripraviti programe upravljanja s sladkovodnimi ribami celinskih voda.

Ribiški muzej, publicistika – to pa sploh ne spada poleg. To je stvar izobraževanje.

Center za promocijo in pospeševanje športnega ribolova in ribiškega turizma ne more izdajati strokovne publicistike.

Str. 76 6 Cilji, usmeritve in ukrepi za varstvo in trajnostno rabo rib.

Poglavja 6. – 6.14.3 vsebujejo samo naštevanje predvsem birokratskih ukrepov v zvezi z upravljanjem, zelo malo pa v zvezi z raziskovanjem slovenskih sladkovodnih rib v celinskih vodah.

Ribiško čuvajska služba, javna služba, Promocija, Muzej, Publicistika, Škode, Pogini, Odškodnine – ta poglavja vsebinsko nimajo povezave s programom upravljanja z ribami.

Str. 93 6.15 Usmeritve za upravljanje populacij posameznih vrst rib

V tem poglavju se prvič srečamo z ribami in še to le s tistimi, ki so zanimive za ribolov. Osnutek predloga obljublja vsebine, ki naj bi upoštevale vse ribe v celinskih vodah Slovenije. Torej manjkajo vse ostale, res ogrožene vrste, nekatere so celo na robu izumrtja. Pri navedenih vrstah so opisi še pa še obširni, kakšnih posebnih strategij za ohranjanje in varovanje pa ni.

Tujerodne vrste so navedene in omenjene mimogrede. Usmeritev kako ukrepati v zvezi z eliminacijo ali omejitvijo širjenja ni.

Str. 107 6.16 Ohranjanje ugodnega stanja ogroženih vrst rib v skladu s predpisi o ohranjanju narave

Zelo splošna vsebina brez usmeritev za izbrane vrste, ki so res potrebne hitrega ukrepanja.

Str. 108 6.17 Gradnje in drugi posegi na območju ribiškega okoliša .

Splošna vsebina brez usmeritev za izbrane vrste, ki so res potrebne hitrega ukrepanja.

Str. 109 6.18 Uravnavanje vpliva ribojedih živali na ribolovne vire

To poglavje je res potrebno razčleniti in v njem obširno razložiti kako upravljati z ribami ob prisotnosti plenilcev. Je pa odpravljeno zelo na hitro in brez kakih predlaganih ukrepov. Nikjer niso omenjene mere za zmanjšanje tveganja vnosa tujerodnih ribam nevarni organizmov.

- opredeliti varnostne mere za zmanjšanje tveganja vnosa tujerodnih vrst kot npr.,..., Drugi ribam nevarni organizmi. V tujini so prepovedani škornji z filc podplatom, drugi zopet zahtevajo razkužitev ribiške opreme.

Str. 111-112 7 OCENA PRIČAKOVANIH UČINKOV IN POTREBNIH JAVNOFINANČNIH SREDSTEV ZA DOSEGANJE CILJEV

Naštevane virov financiranja, ki v glavnem izvira iz koncesnin. Popolnoma manjka program raziskovalne dejavnosti (genetika, taksonomija, introdukcija tujih vrst, vpliv na domorodne, ekologija rib itd.). Celoten program osnutka vsebuje samo vsebine ki so namenjene koncesionarjem oziroma načrtovanju gospodarjenja za potrebe športnega ribolova.

Predsednik

Primož Župančič